

Lääkeinformaatioverkoston työryhmien puheenjohtajat ja sihteerit, kokous 1/2023

Aika: Torstaina 31.8.2023 klo: 9:00–10:50
Paikka: Microsoft Teams -yhteys
Läsnä: Päivi Kiviranta, puheenjohtaja, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Heidi Mikkola, sihteeri, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Emma Aarnio, Itä-Suomen yliopisto
Essi Kariaho, Pharmaca
Katri Melto-Ojalainen, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden tiede- ja tutkimuskeskus
Marika Pohjanoksa-Mäntylä, Helsingin yliopisto
Petra Tirkkonen, Lääketeollisuus ry
Tarja Pajunen, Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Mari Blek-Vehkaluoto, Sydänliitto
Suvi Honkaniemi, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Katriina Tarkiainen, HUS, SKFY
Päivi Portin, Helsingin kaupunki, sosiaali- ja terveystoimiala

KOLME NOSTOA KOKOUKSESTA

1. Jokainen työryhmä esitteli toteutuneita toimenpiteitä ja syksyn 2023 tavoitteita kokouksessa. Toimenpiteitä on toteutettu erittäin hyvin ja tuloksista syntyi hyvää keskustelua, esim. viestintään liittyen.
2. Työryhmien rajalliset resurssit ja jäsenten omien organisaatioiden kiireet nostivat keskusteluun ”Less is more” -ajatuksen siitä, että seuraavan kolmivuotisen toimikauden tavoitteena on viestiä ja jalkauttaa olemassa olevaa, ei niinkään keksiä uutta tuotettavaa materiaalia.
3. Syksyn tärkeät päivämäärät ovat verkoston toteuttama Lääkeinformaatiofoorumi 2.11. klo 9.00-11.30 sekä työryhmien toimintakertomusten toimituspäivä 24.11. verkoston koordinaattorille.

MUISTIO

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijat

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.00. Kokous aloitettiin lyhyellä esittäytymiskierroksella.

2. Työryhmien kuulumiset

Alla nostoja jokaisen työryhmän kuulumisista. Lisäksi liitteinä 1–4 työryhmien esitykset.

a) Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle (Liite 1)

- Työryhmästä osallistui jäseniä Lääkehoidon päivän järjestelyihin keväällä 2023. Aiheena oli ”Lääkehoidon avaimet—suvuutta lääkehoidon polullesi”. Lääkehoidon päivänä 16.3.2023 julkaistiin Lääkitystiedon ajantasaistamisen muistilista, josta tehty myös taskukortti ja kieliversiot kesän aikana.
- Työryhmässä on kirjoitettu useita artikkeleita, mm. Lääkärilehteen.
- Kanta-lääkityslistan tilannepäivitys tulossa syksyn Lääkeinformaatiofoorumiin.

- Tulevan kauden toimenpiteiksi pohdittiin hakeutumista mukaan potilasjärjestelmien kehittämiseen - viemään tietoa ajantasaisen lääkitystiedon merkityksestä sekä reseptikeskuksen siivoamisesta turhien reseptien osalta.

b) Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen (Liite 2)

- Päivitetty ”Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon” -opas ja tehty kieliversioita (mm. selkokieli, arabia) sekä kolme tiivistelmää vuoden 2022 aikana. Pohdintaa, tulisiko huomioida vielä esim. viittomakieli, saame.
- Työryhmän toiminnasta tekeillä Sic!-artikkeli.
- Työryhmä on ollut mukana RATTI-verkoston, EUPATI Suomen ja Lääkeinformaatioverkoston kehittämisprojektissa potilaiden osallisuudesta rationaalisen lääkehoidon tutkimuksissa, jossa mm. tuotettu muistilista potilaiden osallisuudesta rationaalisen lääkehoidon tutkijoille. Osallisuus herätti keskustelua (mm. tarve vuorovaikutukselle ja osallistamiselle kaikissa tutkimuksen vaiheissa, aidon osallisuuden toteuttaminen vaatii aikaresurssia ja uusien roolien omaksumista, lääkkeenkäyttäjän asiantuntijuutta ei vielä riittävästi huomioida).
- [WHO World Patient Safety Day 17.9.2023](#) aiheena asiakkaat, potilaat ja läheiset mukaan asiakas- ja potilasturvallisuuden edistämiseen.

c) Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua

- Selkokielisen lääkeinformaation tuottaminen ollut haastavaa ja osallistuminen digitaalisten työvälineiden kehittämiseen -pienryhmä työskentelee sen eteen loppuvuoden aikana.
- Terveystieteiden ammattihenkilöiden keskeiset lääketiedon lähteet ja työkalut -materiaalien (eri ammattiryhmille omansa) päivitys toteutettu ja jalkauttaminen työn alla.
- Loppukaudesta keskitytään viestintään ja seuraavan toimintakauden suunnitteluun.
- Tuotettu kaksi kiertoartikkelia: Kannattaako ChatGPT:n kanssa jutella lääkkeistä? sekä Digitalisaatiosta ratkaisuja lääketiedon ongelmiin. Kiertoartikkelit on toimitettu kaikille Lääkeinformaatioverkoston jäsenille ja niiden julkaisusta on oltu kiinnostuneita, esim. Duodecim.
- Vinkkinä muille työryhmille huomioida tekoäly tulevan kauden toimintasuunnitelmissa.
- Pohdittavaksi nostettiin myös, mitä muita yhteiskunnallisesti merkittäviä aiheita verkoston toiminnassa olisi ulospäin viestittäväksi.

d) Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen (Liite 3)

- Työn alla lääkehoidon osaamisen varmistamisen -projekti. Sen puitteissa perehdytään lääkehoidon osaamisen varmistamisen tietojärjestelmiin. Työ on ollut aikaa vievää. Tavoitteena on luoda minimivaatimukset osaamisen varmistamisesta, jossa huomioitaisiin toimintaympäristö. On pohdittu tarkistuslistaa osaamisen varmistamisen tietojärjestelmistä hankkijalle. Pienryhmällä on valmisteilla yhteenveto järjestelmien soveltuvuudesta ja mitä kunkin järjestelmän hankkimisessa tulee huomioida. Järjestelmiä ei aseteta paremmuusjärjestykseen, koska ne soveltuvat eri toimintaympäristöihin.
- Toinen käynnissä oleva projekti koskee sosiaalihuollon ammattihenkilöiden (sosionomi, geronomi) tutkintoon sisältyvää lääkehoidon osaamista. Koulutusorganisaatioille toteutetaan kysely aiheesta. Tavoitteena on tehdä kooste hyvinvointialueille, josta olisi nähtävissä, mistä oppilaitoksista ja minä vuonna valmistuneilla sosionomeilla ja geronomeilla on tutkinnossa riittävät lääkehoidon opinnot. Tämän koosteen tarve tunnustetaan ja tuloksia odotetaan.
- Työryhmässä on käynyt asiantuntijavieraita.

e) Tutkimus ja seuranta (Liite 4)

- Työryhmä tehnyt vierailuja muihin verkoston työryhmiin ja kerännyt näkemyksiä tutkimusstrategian päivittämiseen.
- Seurantaan varten loppukaudesta on tulossa sähköinen kysely kaikille verkoston jäsenille lääkeinformaatiostrategian toteutumisesta ja verkoston toiminnasta 2021–2023.
- Pienryhmä ollut mukana Lääkebarometrin lääkeinformaatio-moduulin päivityksessä. Yhteenvedo Lääkebarometri-väestökyselyn tiettyjen kysymysten/moduulien tuloksista tehdään farmaseutin tutkielma UEF:ssa.
- Työryhmä on järjestänyt yhteistyössä RATTI-tutkimusverkoston ja EUPATI Suomen kanssa neljä webinaaria. Seuraava on potilaan osallisuudesta HUS Psykiatrialla toteutettavassa tutkimushankkeessa 27.9.2023 ([lisätietoja](#)). Webinaareja tarkoitus jatkaa, mutta harvemmin, yksi keväällä ja yksi syksyllä. Työryhmä on myös ollut mukana luomassa tarkastuslistan potilaiden osallisuudesta rationaalisen lääkehoidon tutkijoille.
- Tulossa on vielä Sic! -artikkeleita.

f) Lääkealan viestijät

- Viestijät ovat olleet tukemassa muita työryhmiä konsultatiivisessa roolissa. Työryhmät ovat vierailleet viestijöiden kokouksessa, joissa on pohdittu eri materiaalien viestintätöimenpiteitä.
- Tavoitteena saada lisää jäseniä työryhmään, jotta viestinnälle saadaan lisää vaikuttavuutta.
- Viestijät työryhmän jäseniä on mukana Tunne lääkkeesi -sivun päivityksessä. Todettiin, että someviestinnän näkyvyyttä (esim. Facebook) ei voi oikein kasvattaa ilman rahaa.
- Petra nosti pohdittavaksi mahdollisuuden koordinoita viestijöiden kokousrytmi niin, että viestijät tulisivat tarpeen mukaan työryhmien kokouksiin tueksi - erillisten viestijöiden kokouksien sijaan - säännöllisesti, esimerkiksi puolivuositain.
- Syksyille suunnitteilla mediayhteistyötä: toimittajatilaisuus, aiheena esim. sosiaalihuollon lääkehoidon osaaminen, koska se olisi yhteiskunnallisesti merkittävä aihe. Sitä varten odotetaan SOTE-ammattihenkilöiden lääkehoidon osaaminen -työryhmän työn edistymistä.
- Lääketeollisuus ry:n Vuoden Lääkeinformaatioteko 2023 -kilpailuun kaivataan ehdotuksia Lääkeinformaatioverkostosta.

g) Koordinaatioryhmä

Päivi kävi läpi kohtien 3–5 asiat. Esitys liitteenä 5.

3. Toimikauden vaihtuminen 2021–2023 ja 2024–2026

a) Toimintasuunnitelma 2024–2026

Työryhmien toimintasuunnitelmien oltava valmiina 24.11.2023 työryhmän hyväksymänä ja Päiville toimitettuna. Ne kootaan Lääkeinformaatioverkoston yhteiseen toimintasuunnitelmaan, jonka jälkeen on vielä kommentointikierrös koko verkostolle 27.11.-10.12.2023. Työryhmien on hyvä tarkistaa myös kokoonpanonsa kaudelle 2024–2026.

b) Toimintakertomus 2021–2023

Työryhmien toimintakertomus tulisi olla valmiina alkuvuoteen 2024 mennessä. Tarkempi aikataulu ilmoitetaan lähempänä.

Myös työryhmän kokousmuistiot tulee viedä Innokylään tammikuun aikana.

4. Lääkeinformaatioverkoston tilaisuudet

- a) [Lääkeinformaatiofoorumi 2.11.2023 klo 9.00–11.30](#), kaikille avoin suora webinaari + talen-
nenne, aiheena ”lääkkään tukena yhteisellä lääkehoidon polulla”. Ohjelma julkaistaan syys-
kuussa.
- b) Lääkeinformaatioverkoston yhteistapaaminen, ajankohtaehdotus kokouksessa.
Ehdotukset iltapäivistä 13.2. ja 14.2.2024 saivat tasaväkisesti kannatusta, päätös viedään
koordinaatioryhmän kokoukseen 19.9.2023.
- c) [Lääkehoidon päivä 14.3.2024](#), valtakunnallinen suunnitteluryhmä aloittaa 6.9. klo 9.00–
10.50

5. Lääkeinformaatioverkoston viestintä

- a) [Lääkeinformaatioverkoston verkkosivut](#)
- b) Kiertoartikkelit Lääkeinformaatioverkoston toimijoille – ovat edelleen hyödynnettävissä
 - Kannattaako ChatGPT:n kanssa jutella lääkkeistä?
 - Digitalisaatiosta ratkaisuja lääketiedon ongelmiin
- c) Sic! -artikkelit, katso taulukko liitteestä 5.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.56.

Liitteet	Liite 1. Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle
	Liite 2. Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen
	Liite 3. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen
	Liite 4. Tutkimus ja seuranta
	Liite 5. Lääkeinformaatioverkoston toimikauden 2021–2023 ja 2024–2026 vaihdos